

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (A. Negru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, G. Dașchevici, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Serbinovici,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.13 din Chișinău împotriva lui
Alexandru Serbinovici, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „CET nr.2”
privind încasarea datoriei și acțiunea reconvențională depusă de Alexandru
Serbinovici împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ
nr.13 din Chișinău și Societatea pe Acțiuni „CET nr.2” privind constatarea
acțiunilor pîrîților ca practică agresivă și înșelătoare stabilită de legea privind
protecția consumatorilor și Directiva 2005/29/CE, repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 august 2014, ÎMGFL-13 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva lui Alexandru Serbinovici, intervenient accesoriu S.A. „Termocom”, în
procedura falimentului, privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în baza contului personal deschis la ÎMGFL-
13 pe numele pîrîtului, S.A. „Termocom”, în procedura falimentului a livrat acestuia
energia termică.

A susținut că odată cu deschiderea contului personal, locatarul Alexandru
Serbinovici a acceptat prestarea serviciilor de către ÎMGFL-13, fapt ce se confirmă
prin achitarea bonurilor de plată, inclusiv a celor de utilizare a energiei termice. Mai
mult ca atât, acesta nu a contestat bonurile de plată pentru serviciile prestate, fapt ce
indică la acordul tacit la calitatea serviciilor prestate.

A menționat că Alexandru Serbinovici nu a achitat serviciile prestate, iar datoria
formată la data de 01 aprilie 2014 constituie suma de 3796,08 de lei pentru energia
termică, fapt ce se confirmă prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor
locativ-comunale respective.

Solicită ÎMGFL-13 încasarea din contul lui Alexandru Serbinovici a sumei de 3796,08 de lei cu titlu de datorie, precum și a cheltuielilor de judecare a pricinii.

Prin încheierea din 28 ianuarie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, a fost înlocuit intervenientul accesoriu SA „Termocom” în procedura falimentului cu succesorul său în drepturi SA „CET nr.2”.

La 21 decembrie 2015 Alexandru Serbinovici a depus acțiune reconvențională către ÎMGFL-13 și S.A. „Termocom” (S.A. „CET 2”), solicitând constatarea faptului că acțiunile pârîților privind impunerea sa la plata agentului termic nefolosit constituie o practică agresivă și înșelătoare conform prevederilor Legii privind protecția consumatorului și Directivei 2005/29/CE, cât și compensarea prejudiciului moral, prin încasarea solidară din contul pârîților a sumei de 100 000 de lei.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, S.A. „CET nr.2” și ÎMGFL-13 nu sunt prestatori de servicii potrivit sensului Legii privind protecția consumatorului.

A susținut că Legea privind protecția consumatorului stabilește bazele juridice pentru protejarea de către stat a persoanelor în calitatea lor de consumatori și transpune Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori și de modificarea Directivei 84/450/CE a Consiliului, a directivelor 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L149/22 din 11 iunie 2005.

Consideră că ÎMGFL-13 și S.A. „CET nr.2” nu au dreptul de a încasa plăți pentru energia termică neutilizată deoarece nu o furnizează. Din acest motive apreciază că pretențiile formulate în cererea de bază în privința sa sunt nefondate și contravin acordurilor internaționale. În acest sens, invocă prevederile art. 3 al Legii privind protecția consumatorilor care stipulează că dacă acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd alte norme decât cele care se conțin în legislația națională cu privire la protecția consumatorilor, se aplică normele acordurilor internaționale.

De asemenea Alexandru Serbinovici apreciază că ÎMGFL-13 și S.A. „CET nr.2” au încălcat prevederile art. 4 pct.(2), (3), (4), (5), art. 10 pct. (6) și (7), art. 11 din Legea privind protecția consumatorului, și art.25 pct. (2) și (4) din Legea cu privire la eficiența energetică.

A afirmat reclamantul că la consumator, la primirea energiei termice pentru căldură și apă caldă, în conformitate cu prevederile actelor normative enunțate, trebuie să fie instalat din contul prestatorului echipament tehnic individual de măsurare. A menționat reclamantul reconvențional că s-a adresat în scris către ÎMGFL-13, S.A. „CET nr.2” și Î.M. „Infocom” referitor la instalarea echipamentului de măsurare și încheierea contractului în legătură cu presupusa furnizare a energiei termice în apartamentul său, dar a primit refuz în acest sens.

A susținut că anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, în care se vorbește despre faptul că consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 20% din costul energiei termice calculate

pentru un metru pătrat apartamentului (încăperii locuibile în cămine) contravine prevederilor Legii privind protecția consumatorilor și nu are forță juridică, în conformitate cu art.7 și 102 al Constituției Republicii Moldova.

A declarat că în cazul dat plata în mărime de 20% nu este plata pentru marfa consumată și se încasează ca impozit, ceea ce contravine prevederilor art. 58 al Constituției și art.6 Cod fiscal.

A susținut că în condițiile în care plata pentru serviciul prestat nu este un impozit, iar cheltuielile ÎMGFL-13 și S.A. „CET nr.2” nu sunt publice, consumatorii nu sunt obligați să participe la acestea.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, s-a admis integral acțiunea formulată de ÎMGFL-13.

S-a încasat de la Serbinovici Alexandru în beneficiul ÎMGFL-13, cu titlu de datorie, suma de 3796,08 de lei, precum și suma de 270 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei legate de achitarea taxei de stat.

Acțiunea reconvențională declarată de Serbinovici Alexandru către ÎMGFL-13 și S.A. „CET nr.2” (SA „Termoelectrica”) privind constatarea acțiunilor pîrîților ca practică agresivă și înșelătoare stabilită de legea privind protecția consumatorului și Directiva 2005/29/CE, încasarea solidară de la pîrîți a prejudiciului moral în cuantum, de 100 000 de lei, s-a respins integral ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de Alexandru Serbinovici, s-a respins și s-a menținut hotărîrea din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Instanța de apel a constatat că Alexandru Serbinovici nu a prezentat careva probe, care ar confirma faptul stingerii obligației acestuia față de ÎMGFL-13, mun. Chișinău, în ce privește achitarea datoriei pentru serviciile comunale pretinse de reclamant. Instanța a reiterat că, potrivit prevederilor pct.21 al Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 434 din 09.04.1998, la imobilele cu destinație de locuințe, contractul de furnizare se încheie cu asociația de locatari, iar în lipsa acesteia, cu persoana împuternicită, cu locatarii sau cu proprietarul, după caz. Astfel, lipsa unui contract scris nu scutește de obligațiunea de a achita serviciul prestat.

La 05 martie 2019, Alexandru Serbinovici a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. 1 și art. 432 alin. (3), lit.b) Cod de procedură civilă, și anume instanța de apel a examinat cauza în lipsa apelantului, care nu a fost citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei.

În motivarea recursului a indicat că a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii primei instanțe. Curtea de Apel Chișinău de două ori a restituit cererea de apel, încheieri care au fost casate de către Curtea Supremă de Justiție, dosarul fiind remis pentru rejudecare în instanța de apel.

La 18 septembrie 2018 a depus cerere de apel motivată, cu anexarea bonului de plată a taxei de stat. La solicitarea sa nr.496 din 10 ianuarie 2019, abia la 26

februarie 2019 a făcut cunoștință cu materialele cauzei civile, devenindu-i cunoscut faptul că pe marginea cauzei sale Curtea de Apel Chișinău, s-a expus.

A invocat faptul că instanțele ierarhic inferioare încalcă dreptul său de acces la informații, nu îl citează la timp și nu îl informează și nu expediază actele judecătorești adoptate. Prin aceste acțiuni i se încalcă dreptul de acces la justiție.

Consideră decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău neîntemeiată și ilegală din motiv că cererea de apel a fost examinată în lipsa sa, despre examinare nu a fost informat în mod legal, cât și nu a cunoscut despre emiterea deciziei, deși celelalte părți pe dosar au cunoscut aceste informații.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 29 noiembrie 2018 (f.d. 91, vol.III), însă la materialele dosarului lipsește confirmarea recepționării deciziei recurate de către părțile la proces.

Totodată la solicitarea lui Alexandru Serbinovici, ultimul la 26 februarie 2019 a luat cunoștință cu materialele cauzei și a primit decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 93, vol.III).

Astfel, recursul declarat de Alexandru Serbinovici la 05 martie 2019, se consideră a fi depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 19 aprilie 2019, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de Alexandru Serbinovici, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

La 13 mai 2019 SA „Termoelectrica” a depus referință la cererea de recurs depusă de Alexandru Serbinovici, prin care a solicitat a fi considerată drept inadmisibilă, după caz, respingerea ca neîntemeiată, a cererii de recurs înaintată de Alexandru Serbinovici împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 aprilie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, cu menținerea actelor judecătorești în cauză.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandru Serbinovici, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandru Serbinovici, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate

intervenii în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Alexandru Serbinovici.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexandru Serbinovici.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh